

Universitätsbibliothek Paderborn

Historiae Ecclesiasticae Pars ...

HISTORIAE EC||CLESIASTICAE PARS || PRIMA, QVA CONTI-||NENTVR ||
Eusebij cognomento Pamphili Cæsareæ Palæ-||stinæ Episcopi lib. 10.||
Eiusdem de vita Constantini magni lib. 4.|| Oratio Constantini magni ad
sanctoru[m] cœtu[m].|| Oratio eiusdem Eusebij in laudem Constanti-||ni
magni ad trigesimum ...

Christopherson, John

[Köln], 1569

Quot ab eo instituti, ad martyrium euecti sunt. Cap. IIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29861

EVSEBII HISTORIAE

Compluribus quidem annis isto modo philosophatus, vitam traduxit, omnemque iuuenilium cupiditatū, quasi materiam circuncidit amputauitque. Atque ut inter diu ad corporis libidinem reseruandam non exiguos exantlauit labores: sic noctis maiorem partem, in diuinarum literarum studiis collocavit. Vitam autem, ut quam maximè secundum veræ sapientiæ normam gubernaret, toto pectore, ut dicitur, elaborauit, interdum ieiuniorum laboribus se ipsum exercendo, interdum tempore ad somnum dimenso (quem ad voluptates corporis coercendas, non in lecto aliquo omnino sed humi capere, operæ pretium putabat) se grauiter afflicto, maximè vero omnium, illas euangelicas voces seruatoris, quæ admonent, ne quis duabus tunicis, neue calciamentis utatur, neue temporis futuri cura & solitudine se conterat, studiose obseruandas censuit. Quinetiam maiore quàm ætas ferebat, pietatis studio incensus, tum frigoris & nuditatis molestias toleranter perpassus est, tum ad extremam ægestatem sua sponte reductus: uti familiares suos in summam plane traduxerit admirationem, ac plurimos quidem illorum, (qui eum rogassent, ut aliquid de ipsorum facultatibus propter eos labores, quos in Dei verbo docendo excolendoque ponebat, sibi ad victum sumeret) permagno dolore affectit. Verum ille nihil omnino de suis laboriosis remisit vigiliis. Nam fertur multis annis nullo aliquando usum fuisse calciamento, sed nudis pedibus incessisse, & non vini solum, sed aliarum quoque rerum usu, quas victus non poscebat, necessario ad multorum annorum spatium se abstinuit: sic uti iam in periculum deueniret stomachi sui, non modo debilitandi, sed etiam penitus labefactandi.

Quot ab eo instituti, ad martyrium euecti sunt.

CAP. IIII.

ORigenes igitur cum talia vitæ ex sapientiæ præceptis diuinitus institutæ exempla, his qui ad ipsum obseruandum oculos adiciebant, proposuisset, merito

merito quidem complures ex p̄cipulis ad simile vitæ
genus libenter amplexandum prouocauit, vt iam etiam
ex infidelium numero, viri non plebei, sed præstantes
cum in omni genere literarum, tum in Philosophia vel
maxime ad eius disciplinam cupide raperentur. Qui
quidem cum eius sedulitate fidem & certam in verbo
Dei persuasionem interiore mentis suæ recessu inge-
nue sincereque hausissent, in illo persecutionis tempo-
re præclare se admodum & constanter gesserunt: vnde
nonnulli eorum capti, beato martyrio finem viuendi
gloriose fecerunt. Ex quorum numero primus erat Plu-
tarchus, de quo paulo ante mentionem feci: quo ad
mortem abducto, parum aberat, quin iste, de quo sermo
instituitur, Origenes, dum illi in extremo iam vitæ suæ
exitu adesset, à Plutarchi ciuibus (quippe causam mortis
Plutarchi in eum transferebant) iam denuo interfectus
fuisset. Cæterùm perspicax Dei prouidentia illum etiam
eo tempore è periculo eripuit. Post Plutarchum se-
cundus ex Origenis discipulis, martyr fuit Serenus:
cuius in Christum fides, quam animo imbiberat, ignis
incendio satis explore probata fuit. Heraclides, ter-
tius martyr, & quartus Heronex eadem schola profe-
cti. Quorum vterque, (prior dum adhuc Catechu-
menus erat, posterior, ante nuper iam baptizatus) se-
cure percussus fuit. Præterea ex eodem ludo alius à
primo Serenus, quintus Athleta, pro pietatis defen-
sione, quam susceperat, pleno ore laudatur: cui post
ingentem tormentorum perpeffionem fama est caput
ceruicibus abscissum esse. Ex mulierum numero, quæ
erant eius disciplina institutæ, Rhais adhuc catechu-
mena, baptismum (vt ipse Origenes quodam in loco
ait) per ignem consecuta, excessit è vita. Septimus
inter istos numeratur Basilides, qui Potamiœnam mul-
torum commendatione insignem, ad supplicium de-
duxit: de qua frequens & celebris sermo apud ciues
suos iam habetur: vtpote quæ cum infinitas prope pu-
gnas pro corporis pudicitia & virginitate, qua præ cæ-
teris excellebat, contra insanos amatorum suorum im-
petus (in ea enim præter animi virtutes, eximia præ-

EVSEBII HISTORIAE

238
 terea & integra corporis pulchritudo, cum mira venusta
 te elucebant) constanter sustinuit, tum multiplices &
 graues ærumnas pro fide in Christum exhauriens ad ex-
 tremum post tormenta acerba, dictuque horrenda, v-
 na cum matre Marcella, ignis incendiis absorpta, mor-
 tem appetiit. Ferunt quidem Aquilam (hoc enim Iudicis
 nomen fuit) postquam graues vniuerso illius corpori
 plagas inflixisset, tandem ad corporis ignominiam & cō-
 tumeliam libidinosissimis gladiatoribus illam se tradi-
 turum interminatum: illam autem Paulisper intra se me-
 ditatam, cum rogabatur, quid sentiret, eiusmodi respon-
 sum dedisse, vnde visa est illis aliquid impietatis (Sic e-
 nim putabatur) manifesto elocuta. Atque è vestigio,
 post definitam de eo latam sententiam Basilides vnus ex
 satellitibus, eam acceptam, ad locum supplicii deducit.
 Simulatque autem multitudo ei molestiam facessere,
 & verborum petulantia insectari conabatur, hic eos, qui
 contumeliam ei faciebant, repulsos, coercuit: & maximā
 clementiam, summamq; humanitatē in eam declarauit.
 Illa vero hominem pro illius erga se commiseratione ve-
 hementer amplexata, bono animo esse hortatur. Nam
 ait se, simulac abiret è vita, à domino suo veniam & gra-
 tiam pro eo efflagituram, & non diu post eius in se meri-
 ta iusta remuneratione compensaturam: hæc cum dixis-
 set, pice feruēti, per varia & diuersa corporis membra ab
 imis pedibus vsque ad capitis verticem sensim ac pede-
 tentim diffusa, generoso & excelsio animo migravit è vi-
 ra. Tale certamen, ab hac per celebri & gloriosa virgine,
 confectum fuit. Non longo temporis interuallo inter-
 posito, Basilides cum satellites, socij sui certa de causa ius-
 iurandum ab ipso exigerent, asseueranter affirmat, omni-
 no sibi non licere iurare: Christianum enim se esse, &
 hoc se pro palam fateri. At illi primo cum etiamnum iocari
 putabant. Verum vbi illud constanter asserit, abdu-
 citur ad iudicem, & coram illo intentionem confessus
 in vincula conicitur. Cum fratres in domino ad eum
 aduentarēt, causasque repentinæ & admirabilis huius
 mutationis sciscitarentur, fertur respondisse Potamiā-
 nam, triduo post martyrium, noctu ei assistentem, coro-
 nam

nam ipſius capiti impoſuiſſe, dixiſſeque ſe pro eo gratiam à domino poſtulaviſſe, poſtulatam obtinuiſſe, & dominum non longo tempore poſt, eum ad ſuam gloriam recepturum. Poſt illa, ubi fratres ſigillum in domino ei impertiuerant, poſtero die, ſecuri percuffus, præclara martyrii corona donatus eſt. Alii item complures Alexandria, eiſdem temporibus, vtpote quibus Potamiæna ſecundum quietem apparuiſſet, eoſque fuiſſet impenſe ad dei verbum amplexandum cohortata, frequentes ad Chriſti fidem acceſſiſſe commemorantur. Sed de his iſta quidem hætenus.

De Clemente Alexandrino.

CAPVT. V.

POſt Pantæum, Clemens ſcholæ Alexandrinæ ad fidei principia docenda inſtitutæ ad illud ipſum tempus, quod iam perſequimur præfuit. Sic vt Origenes dum puer erat, auditor eius ac diſcipulus exiſteret. Clemens vero in primo libro operis, quod *Σωματικόν* inſcripſit, annalium ſeria notata & expoſita tempora, ad Comodi uſq; mortem deſcribit, adeo vt nõ obſcurũ videatur illud opus, regnãte Seuero (cuius tempora liber, quem iam habemus in manibus, explanat) ab eo elaboratum fuiſſe. *Clemfol. 127. li. 23*

De Iuda ſcriptore Chriſtiano.

CAP. VI.

Eodem tempore Iudas, alius ſcriptor in ſeptuaginta ſeptimanas à Daniele deſcriptas commentarios edidit, inque illis temporum ordinem ad decimum annum imperii Seueri tradidit: qui etiam ſcriptor, propterea quod perſecutionis tumultus contra nos excitatus, multorum mentes tam grauiter perturbaret, Antichriſti aduentum, omnium ore atque ſermone iactatum, iam tum appropinquare arbitratus eſt.

DE